

ոչ թէ իս մը ա գ լ ա կ ա ն մասնաժողովի մէջ, այլ
ընկույտթեանի վ ար չ ու թէ ե ան մէջ, և երկրորդ
սթէ նրանք ընտրվէին խմբագրական մասնա-
ժողովի մէջ նրանք զուցէ աւելի մնծ օգուտ կա-
ռող էին բներել, քան թէ այցման ընտրագաններից
շատերը. Օրինակ, Գ. Միթրոջյան ոչ թէ միայն
ընկույտթեան երեք հիմն սդիրներից մէկն է, բայց
նա անձամբ աշխատակցել է հայոց մանկավարժա-
կան մի քանի գրքերի հրատարակութեան զործի
մէջ. Նա, որպան մեզ յայտնի է, այն երեք անձնու-
թերից մինչն է, որոնք նորերումն թարգմանեցին
և հրատարակեցին այն հայր քանի գրքերը, որոնք
միտք տռեցին թ ա ր գ մ ա ն ա կ ա ն ընկերու-
թեան հիմնվելուն:

Այսացանիք ու, Յովակիմ Գէորգեանի ձեռքով
409 բուրլ, որ հաւաքվեցաւ Երիանում յօդուտ
վանի սովածանջներին:

Ղնորհակալութեամբ ստացանք պ. Կ զ գ լ օ վ ի ց,
Արձրունու թատրոնում մարտի 16-ին յօդուտ
վանի սովամտանչների նրա տուած ներկայացու-
մոց, բոլոր ծախսերը զուրս եկած, Յ բուրլ 44
կառէկ. Պ. Լոզովի ներկայացրեց մեզ իր սեփա-
կան ծախսերի մանրամասն հաշիւց. Թատրոնը
Ճի կը տուած, այսինքն ոչ թէ միայն վարձ չը
վեր արին, բայց և զահինի գիշերվաց բոլոր ծախս-
երը թատրոնի տէրելը իրանք գնարեցին,

Թիվիսաբնակ պ. Նիկողայոս Միսկնեանց
ուղարկեց մեզ 5 բուրի յօգուտ Վանի սովատանձ-
ների:

կերեկ, մարտի 18-ին զ պահեալ ու զարպիցնիք կ. կ.
Պղիս, Կիւլպանկեանի առ և տրական տան ձեռքով
2000 բուրլ յօգուտ Հայաստանի սովորանչներին
և կը ին անգամ փողը ուղարկելուց յետոյ, մեռւմ
էր խրաբրութեան մէջ 239 բուրլ 42 կոպ..
Դորանից յետոյ հաւաքիցաւ զանազան տեղերից
723 ր. 59 կ., որ յիշեալ 239 ր. 42 կ. հետ և Աստ-
րախանից ստացած 1100 բուրլ գումարի հետ
միասն կանի 2063 ր. 1 կոպ.. Այդ գումարից
2000 բուրլ ուղարկելուց յետոյ և հեռազբի ծախ-
սը 3 ր. 25 կոպ. վճարելուց յետոյ, մեռւմ է
խրաբրութեան մէջ 59 ր. 76 կոպ.. Ուրիշն
վետքարի կէսից մինչեւ այդ մ ուղարկեցնիք յօ-
գուտ վանի սովորանչների ընդամենը 16,000
բուրլ.

Ալուլ, թուլ, Արիջ մեղ զրում են հետևեալը՝
ովիդի զիւզափի հայ տափսէ մի թուրք զիւզացու-
իր մի քանի զոյց եզները պահնելու մինչև գարնան
բացվելը. Այժմ, ողորմեալն չը կարողանալով վճա-
րել իր եզները պահնելու վարձը, եթէ մինչև ան-
գամ ծախելու մինչը իր եզները, —ստափեցան
թողնել իր եզներին նրանց պահող թուրքի մօտ
որպէս կենդանիներին ճամփափաց պահնելու վարձը.

ւարփած է մօտ 300 բուրլ գումարը:

Այս գրում են Տիբիլիսի, անցգաղ փետրվա
ամսի 25-ից բացից այս կրթանում պ. և Միա
սեանցի պահանակազիրների գրասենեակը (Вен
сельное Бюро). Զարմանափ է որ մինչև այդ մ
այլ աշխարհի մէջ, ոչ էլ այդ թերթի երաւմ չնե՞ք կար

ում ոչ մի լուր այդ բիւրօի հիմնելու մասին, և Երևանի համար նոր բան է և գուցէ նրա նը-
մանը չը կայ և կովկասեան այլ քաղաքներում. Այդ
եփո մեծ նշանակութիւն ունի թէ հասարակ ժո-
ռովդի, թէ ծառայողների և թէ արհեստաւոր-
նիք զասի համար, որոնք կարու են զրամական
հնարքեան, կարստ են արժան կրեդիտի. Բնիքով
ործողութիւններն են. 1) Վէկսեներով (փոխա-
կազրպով) զրամ պարտ տալը, մաս առ մաս վա-
րելու պայմանով. 2) Առեստական վէկսեների
չառա (հատումն) անելը, 3) Զանազան առերա-
ան յանձնարարութիւններ կատարելը; 4) Ուրիշ-
երի վէկսեներով զրամ ստանալը և ըստ պատ-
ճականի հասուցանելը; 5) Զանազան պարա-
րունակներ գնելը, ծախելը և փոխազրելը և այլն.
Երովիշեալ գործողութիւնների առաջնին կէտը, որ
դիմաւոր նշանակութիւն ունի Քիւրիօնի նապատակի
ամար ևս, շատ ուրախավէ և մեր ժաղովրդի հա-
ար, որովհետո նաև համեմատաբար շատ չափա-
որ տոկոս է պահանջում աւ. Մինասեանց, իսկ
դրսորդ ամսական վճարելը ամենազդիրն պայման
ծառայողների համար. և երջաչէս արհեստաւոր-
նիքն թոյլ է արփում վճարել և շարաթիւնն Ար-

բամական աղքիւր առաջին անգամ Երևան քա-
րփի մէջ բանալը պատիւ է րերում պ. Մինա-
եանցին և մնակ անկեղծ սրտով աջողութիւն ենք

անկանում սրա գործին»

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Գլուխանութեան
—
Գերմանական պարտամէնտին ներկայացրած
լինուորական նոր օբէնքի մասին լրադիրնեա-
ռուում հետեւալ տեղեկութիւններն ենք կար-
ում:

Գերմանական պարլամենտի մէջ զինուորական նոր օրէնքի մասին եղած վիճաբանութիւններից երեւում է, որ հառավարութեան սերկայացրած օրէնքի նախագիծը կրնդունվի: Այդ օրէնքը պաշտպանեցին պարլամենտի թէ ազգային-ազտատամիտ և թէ պահպանութան կուսակցութիւնները: Ճշմարիտ է ընդունաբար պարզութական կուսակցութեան անդամները սկսած են, որ ժողովրդի համար ծանրութիւն կը լինեն զինուորական նոր ծախսերը և կասկած յայտնեցին զօրքերի ուժեղացնելու անհրաժեշտութեան մասին, բանի որ արտաքուստ Գերմանիային ոչինչ փոանդ չէ սպառնում, բայց ինչպէս երեւում է այդ նկատողութիւնները առանց հետեւանքի կը մնան: Այդ կուսակցութիւնը այնքան միայն կարողացաւ անել, որ օրէնքը յանձնվեցաւ 21 ամ-

գանձերից բաղկացած յահնածողով քննութեանը, որը, եթէ չը կարողանայ փոխիսել օրէնքը, զանեա կուղղի կրան: Խնչպէս յայտնի է, այդ օրէնքը պարամեւնոնն ներկայացնելուց առաջ, իշխան Քիսմարիի պաշտօնական լրազդի մէջ մի յօդուած տպիցցաւ, որ մասնացյց էր լինուած Ռուսաստանի զիտաւորութեան վրա իր արեւմտեան սաշմանի վրա մի քանի ամբողջներ կառուցանելու մասին և այդ հիման վրա տեղիք էր տալիս մտածելու, որ մօտ ապարայում Գերմանիան զուցէ ասլիպահած կը լինի պատերազմել Ռուսաստանի հետ: Այդ յօդուածը, որի բովանդակութիւնը հիւսիսագլուր ամեն տեղ հարզուց, չափական ծանր ծանրացուցանութիւն զործեց, չափական ծանր տպաւորութիւն զործեց, մանաւանդ Գերմանիայում: Այդ տպաւորութիւնը այնքան ուժեղ էր, որ միւս օրը նոյն լրազդի մէջ արժանահաւատ աղբիւրից ծագած մի պատասխան տպիցցաւ որ ապացուցանուած էր, թէ Ռուսաստանը նոյնիքան իրաւունք ունի ամրացնել իր արեւմտեան սաշմանը, որքան Գերմանիան իր արեւելեան սաշմանը և որ եթէ Ռուսաստանը հարկաւոր է համարուած ամրացնել իր արեւմտեան սաշմանները, այդ չէ նշանակուած որ նա պատերազմական զիտաւորութիւններ ունի Գերմանիայի վերաբերութեամբ:

լոր բօրսաների վրա, նոյնքան երկրպագը լաւ դրեցութիւն ունեցաւ և հանգստացրեց բասաները: Մի քանիսը հաւատացնում էին այդ յօդուածները ապվեցան բօրսայում առանձնանալու գործելու համար, բայց տիներն որ իշխան Իշխանարկի պաշտօնական թերթը ը բրեւ չէ կարող բօրսայի ինտրիկներին ուղացնել, այլ այդ յօդուածների երեալը ուշ զ պատճառ ողեաք է ունենար: Արդեօք նէ կը յիշեալ յօդուածների տապագրութեան առանձարք:

Մի իրիշ կարծիք ես, որ իր թէ յօդուածներին նպատակն էր ստիպել պարլամենտին, որ ս լնուունի զինուորական նոր օրենքը, նոյնպէս այլ է, որովհետեւ իշխան Իշխանարկ պէտք է համար, որ ապայինա-ազատամիտ կուսակցութիւնը առանց այդ յօդուածների էլ կը աշշականէր նոր օրենքը: Խէ և իցեւ յիշեալ յօդուածները սասարկ շփոթեցին թէ ազամիտ և թէ պահպանութափան կուսակցութիւնը պղիական եկեղեցւոյ կը յարի և կամուռնա այս: Ասոր վրա հոգեկըս Պօղոս Պատրիարք յատուկ ինդակար կարգէն լուծեալ կը հրատարակէ զՄկանիւ եպիփառոս, որ կը լին ըստ առաջնոյն Սէմիրմէի Պ. Մարտիրոս: Աս կայն Պ. Մարտիրոս իւր Հայ եկեղեցական կերպարանքը չը փոխելով, Պատրիարքարան կը պարտաւորի բողոքել առ Բ. Գուռն հրամանազիր զրկել կուտայ: Ասոր վրա Մարտիրոս Խաչ նշան մը կը գնէ իւր զինարքին վրայ Հայոցմէ տարբերելու համար. իւր Պատրիարքարանն ատիէ ալ գոհ չը լինելու գարձեալ կը բողոքէ: Միանքամայն իւր վրա ամրաստանութիւն լինելով թէ Սոյո Աթոռոս պատփանեալ իրաւունքներէն բաւական գումար մը իւր կոկորդն անցուցած է, ասոր համար ալ Պատրիարքարանը կը բողոքէ և համար չիւ առնելու համար Բ. Գուռնին հրամանա զիր զրկել կուտայ Սայ այժմեան Տ. Մկար կաթողիկոսը Համարառու կարգելով: Սակայ

ութիւնը։ Մի քանի լրացիրներ մինչև ահա տիրոսին ի բողոքականութիւն դիմելուն պա

ամ յատնեցին, որ առաջին յօրուածը գերանիսից նոր պատերազմի մէջ խաղնելու փառարդութեամբ էր քրված: «Presse» լրատիրը այդ մասին հետևեալ դաստիլութիւններ

տալիս: Այժմ՝ Ինքնուուր բազաքական երուու. Հոսանքներ են նկատուում: Ֆէկին ուղութիւն է տալիս իշխան Բիսմարկ, միւսն պարագալը: Առաջնին անհրաժեշտ է չամաւում Գերմանիայի և Ռուսաստանի յարաբեռութիւնները բոլորպին փոփոխել, երկրորդը Ռուսաստանի և Գերմանիայի հարիւր հոգիի չափը իրեն հետեւող ունեցելը է, և Անգլիացւոցի չորս հարիւր սովորի չափը ստակ հաւաքեր, եկեղեցի մը շ

բարաքին քաղաքականութեան զլիստոր կը-
լատակն է համարում: Այդ գրութեանը
ի՞ր գնելու նպաստակով իշխան Բիսմարկ հը-
ամայել էր տպել առաջին յօդուածը, որ
միաւականութիւն յարուցց ինչպէս պալա-
տական, նոյնպէս զինուորական բարձր քըճան-
երում: Միւս յօդուածը «Presse» լրագրի
առաքիքով Մօլակէի գըշին է պատկանում:
Այսպէս թէ այնպէս, աւելացնում է «Presse»,
Հազիւ թէ իշխան Բիսմարկ զիջումներ անի
հակառակ կուսակցութեանը: Թագաժառանըը
ուս հզօր դաշնակիցն է, Կորա կողմն են գեր-
ևնական զօրքերը և վերջապէս Գերմանիայի
գետական առաջ դաստորութիւնը: Վ. ի՞ր ի
ի՞ր թօջոյ իշխան Բիսմարկ, ինչպէս միշտ եղել
է, այս անգամ էլ յաղթող կը հանդիսանայ:

Այս անձն երկար ժամանակ Այնթափի
առաջնորդական պաշտօնը վարելէ Ետև իրեւ
Մկրտչի եպիսկոպոս, 1865-ին, երբ Սայ Կի-
ռակոս Բ. Կաթողիկոսը կը վախճանի, Պոլիս
կուգայ կաթողիկոսական ընտրութեան խթն-
դոցն պատճառաւ, և Նիկողայոս եպիսկոպո-
սին ինքնունակի կաթուղիկոս օծուելուն դէմ
ուղղողունքներէն մին կը լինի. 1866-ին սկիզբ-
անը ըստ Կ. Վարչութեան որոշմամբ Սայ Կա-
թուղիկոսութեան Տեղապահ կարգուելով Ա-
տանա կերթայ. Հոն տարիի մը չափ պաշ-
տօն վարելէ ետև, իւր անօրադ ընթացիք-
ուղղութեան կը գետքացնէ և Պոլիս կը կո-
չուի, բայց ըստ գար, և Ազգ. Վարչութիւնը
կը պարտաւորի Բ. Թունէն հրամանազիր առ-
նուշ՝ կառավարութեան գործութեամբ Կ. Պո-
լիս բրելու համար; Այն առնէն յիշեալ ե-
պիսկոպոսը խոյս կուտայ և Բողոքականու-
թիւնն ընդունելով կը բաժնուի Հայոց ազգէն:

ՄԵԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ
ՄԻԶԱՉՎԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԵՆԻՑ
Ս. ՊԵՏՐՈՎԻՆԻ, 17 մարտի «Վերըշ»
բազիթը հաղորդում է, որ կառավարչա